

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Ustronie Morskie
na lata 2020-2024

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU	5
2. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE.....	7
2.1. AGRESJA I PRZEMOC W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W DOMU RODZINNYM.....	7
2.2. PRZEMOC W RODZINIE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO	8
2.3. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH.....	13
2.4. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE	14
3. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA.....	15
4. REALIZACJA PROGRAMU	17
SPIS TABEL I WYKRESÓW	19

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie. Niestety, wciąż jeszcze pozostającym w „czterech ścianach domów”. Dotyka rodziny o różnym statusie społecznym, a nie jak dotychczas sądzono, tylko tzw. „margines społeczny”. Nie tylko osoby nadużywające alkoholu są sprawcami przemocy. To także osoby dobrze wykształcone, majątne, zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych zadają ból i cierpienie swoim najbliższym. Z uwagi na dużą skalę występowania przemocy w rodzinie, jak również na jej dewastacyjny charakter w wymiarze jednostkowym jak i społecznym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest jednym z zadań polityki społecznej, realizowanym na różnych poziomach życia publicznego w Polsce.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015, poz.1390 ze zm.), która m. in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą. Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wspomnianej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach którego funkcjonuje zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, integrujący i koordynujący działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Ustronie Morskie został powołany na mocy zarządzenia nr 134 Wójta gminy Ustronie Morskie z dnia 26.10.2011 roku. Ustawodawca zobowiązał również gminy do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W związku z tym, że realizacja poprzedniego programu dobiega końca wraz z końcem br. konieczne stało się opracowanie nowego. Niniejszy Program wpisuje się w realizację m.in. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, i inne akty prawa miejscowego.

Na potrzeby niniejszego Programu, najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 ze zmianami). Artykuł 2. pkt 2. tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako

„jednorazowe albo powtarzające się, umyślnie działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo

utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym w Gminie Ustronie Morskie tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwany dalej programem. Przeprowadzona na terenie Gminy Ustronie Morskie w 2019 roku diagnoza problemów z obszaru przemocy w rodzinie miała na celu przeanalizowanie problemu. Badania przeprowadzono w grupie 30 dorosłych mieszkańców

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje przemocy

Rodzaje przemocy	Formy zachowań
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU

Przestępstwa polegające na znęcaniu się nad osobą najbliższą (z art. 207 Kodeksu Karnego) należą w Polsce, obok kradzieży cudzej rzeczy, przestępstw drogowych, kradzieży z włamaniem, rozbojów i wymuszeń rozbójniczych, przestępstw narkotykowych, fałszerstw i oszustw kryminalnych i gospodarczych, do najczęściej popełnianych. Statystyki policyjne stanowiące dalece niewystarczające, ale nadal podstawowe źródło informacji o skali zjawiska przemocy.

Dane za rok 2018

<i>Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”</i>	<i>(w tym 59 829 wszczynających procedurę i 13 324 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)</i>
Ogólna liczba ofiar przemocy	73 153
Liczba ofiar - kobiet	88 133
Liczba ofiar - mężczyzn	65 057
Liczba ofiar - małoletnich	10 672
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	12 404
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	73 654
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	6 045
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	67 306
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	303
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	43 182
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	1 903
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	41 257
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	22
	427

Źródło : statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html

Fakt, iż najczęściej do przemocy w rodzinie dochodzi pod wpływem alkoholu, potwierdza Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Według Agencji w ostatnich latach znacznie wzrosła liczba osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu. Należy podkreślić, iż jednym z najczęstszych zagrożeń życia rodzinnego związanym z nietrzeźwością jest przemoc w rodzinie.

Szerszy obraz zjawiska przemocy domowej w kraju wyłania się z badań przeprowadzonych przez TNS OBOP na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

pn. „Polacy wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie”. Wynika z nich m.in., że

- przemoc w rodzinie jest zjawiskiem dostrzeganym w polskim społeczeństwie; dotyczy ono średnio około połowy rodzin,
- znaczna część społeczeństwa uważa za normalne podczas kłótni w rodzinie obrażanie i wyzwiska (24%) oraz szarpanie i popychanie (18%),
- znaczny odsetek, bo prawie dwie trzecie Polaków (64%), zna w swoim otoczeniu (sąsiedztwie) rodziny dotknięte problemem przemocy,
- najczęściej dostrzeganymi formami przemocy są przemoc psychiczna (52%) i fizyczna (44%), w mniejszym stopniu ekonomiczna (26%) i seksualna (9%),
- kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy od członka rodziny doświadczył więcej niż co trzeci Polak (36%); większość z nich było ofiarami przemocy co najwyżej kilkukrotnie i wcześniej niż przed 12 miesiącami,
- przemoc wobec dzieci jest zjawiskiem występującym stosunkowo często (14% respondentów żyje w gospodarstwie, w którym ofiarą przemocy było dziecko),
- spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach; 46% ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu.

Przytaczając powyższe dane, należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego zjawiska.

Jak informuje ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej według policyjnych statystyk, w 2018 r. prawie 250 tys. osób w Polsce było dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową. To poważny problem społeczny, który wymaga zdecydowanych działań.

- Te ćwierć miliona Polaków, w większości kobiet, dzieci, starszych osób, potrzebują szczególnej ochrony. Dlatego Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt, który przewiduje przełomowe rozwiązania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Proponujemy wprowadzenie policyjnego oraz sądowego nakazu opuszczenia mieszkania oraz

zakazu zbliżania się sprawcy przemocy do mieszkania lub jego otoczenia. Dzięki temu, to nie ofiary będą musiały uciekać z mieszkania, ale to sprawcy będą zmuszeni do jego opuszczenia. Osoba stosująca przemoc fizyczną, stanowiącą zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników, będzie musiała bezzwłocznie opuścić mieszkanie; dostanie też zakaz zbliżania się do domostwa; sankcje natychmiast wyegzekwuje policja, a sądy w błyskawicznym trybie zajmą się sprawą. Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało przełomowe zmiany w prawie, które realnie ochronią ofiary przemocy domowej.

2. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Ustronie Morskie została oparta na analizie ankiet skierowanych do przedstawiciela funkcjonującej w gminie placówki oświatowej oraz reprezentantów środowiska lokalnego (radni, mieszkańcy), a także badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

2.1. AGRESJA I PRZEMOC W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W DOMU RODZINNYM

Diagnoza problemów agresji i przemocy w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej oraz w domu rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej . Pozwoliły one zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne dzieci i uczniów pod kątem występowania tych problemów oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w placówce działaniach profilaktycznych i leczniczych oraz koniecznych do podjęcia przedsięwzięciach.

Badania służące diagnozowaniu środowiska uczniów pod kątem występowania problemów agresji i przemocy

W ankietowanej placówce przeprowadzane były badania służące diagnozowaniu środowiska szkolnego pod kątem występowania problemu agresji i przemocy. Miały one charakter ankietowy, przybierały również formę wywiadów, obserwacji i rozmów indywidualnych. W ocenie szkoły zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Podejmowanych jest wiele działań o charakterze prewencyjnym. Pogawędki, warsztaty nt. właściwych relacji rówieśniczych i zapobiegania agresji.

Uzyskane wyniki badań stały się okazją do intensyfikacji działań profilaktycznych i , m.in. poprzez ewaluację programów profilaktycznego i wychowawczego oraz planów pracy wychowawców klasowych, uczestnictwo w programach edukacyjno-profilaktycznych, a także przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych zajęć, których tematyka była poświęcona przeciwdziałaniu agresji i przemocy.

Zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkołach z zakresu agresji i przemocy

Organizowane przez placówkę zajęcia profilaktyczne obejmują realizację programów edukacyjno-profilaktycznych, warsztaty kompetencji społecznych, lekcje wychowawcze, rozmowy indywidualne oraz spotkania z psychologiem, przedstawicielami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Policji i Sądu Rejonowego.

Formy pomocy proponowane przez szkoły uczniom i rodzicom dotkniętym problemami agresji i przemocy domowej

Wśród różnych form pomocy szkoły proponują uczniom i rodzicom dotkniętym problemem agresji i przemocy m.in. rozmowy ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem), a także możliwość udziału w terapii rodzinnej i warsztatach kontroli złości.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy

Badana placówka podejmuje współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wśród nich są m.in.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Posterunek Policji w Ustroniu Morskim, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji i Sąd Rejonowy (Wydział Rodzinny i Nieletnich) w Kołobrzegu oraz Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Ustroniu Morskim i Związek Harcerstwa Polskiego w Kołobrzegu, Stowarzyszenie Kropka – wolni od uzależnień.

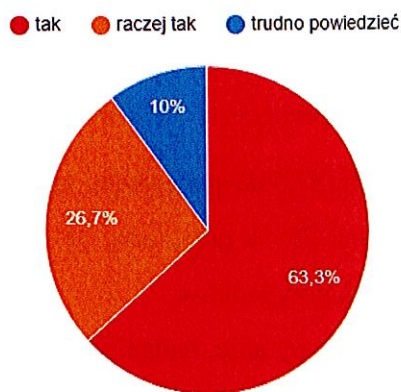
2.2. PRZEMOC W RODZINIE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

W ramach diagnozy problemu przemocy w rodzinie w gminie Ustronie Morskie zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej

polityki społecznej, sołtysów, radnych, pracowników Urzędu Gminy, członków gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, kościoła). Do analizy przedłożono w sumie 30 wypełnione anonimowo ankiety, w których badani wyrazili opinie na temat zjawiska przemocy w rodzinie w gminie.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego, czy przemoc w rodzinie postrzegają jako duży problem społeczny. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Czy przemoc w rodzinie jest dużym problemem społecznym?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

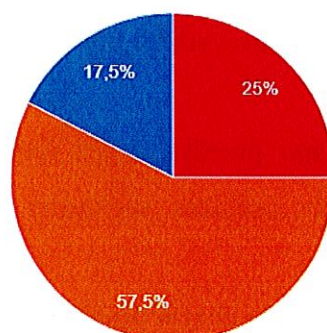
Większość ankietowanych (łącznie 63,3) uznała przemoc w rodzinie za duży problem społeczny. Podobnego zdania było w sumie 26,7% respondentów, a 10% badanych nie miało zdania na ten temat.

W kolejnym pytaniu zapytano ankietowanych o znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie

(opcjonalne) Czy zna Pan/i przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie lub o nich słyszał (a) ?

● znam ● słyszałem(am) ● nie znam takich przypadków

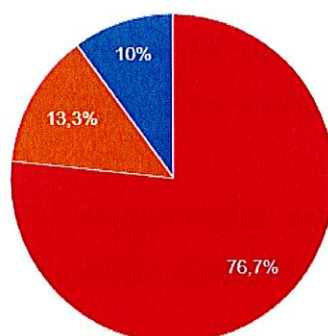
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeszło połowa ankietowanych (57,5%) stwierdziła, że zna przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie, a kolejne 25 % przyznało, że słyszało o nich. 17,5 % respondentów odpowiedziało, że nie zna takich przypadków.

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie w gminie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie w gminie

● alkoholizm ● konflikt międzypokoleniowy ● trudno powiedzieć

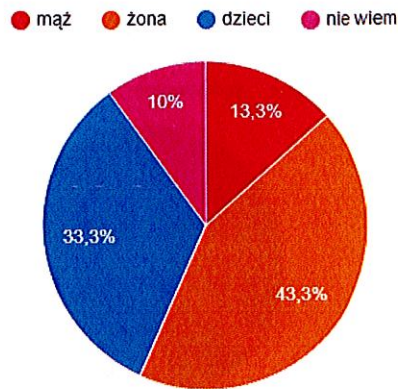

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem zdecydowanej większości respondentów (76,7%), alkoholizm jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie. Innym powodem przemocy jest wg

ankietowanych konflikt międzypokoleniowy 13,3%. Z kolei 10 % spośród badanych odpowiedziała, że trudno powiedzieć.

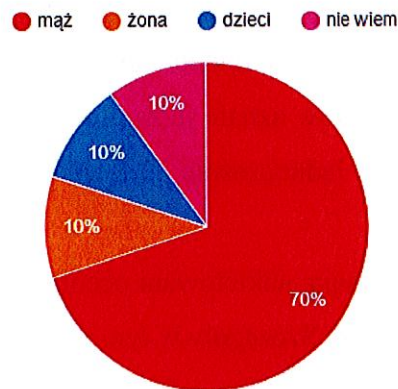
W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymaone odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

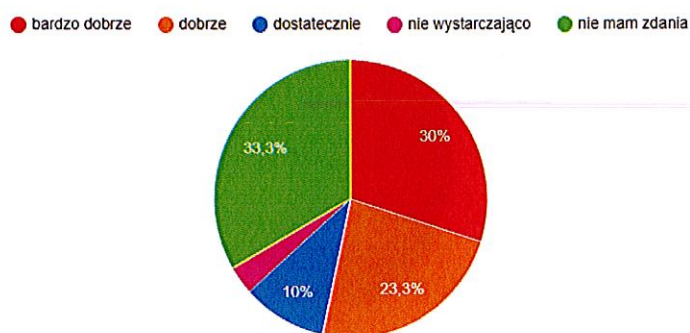
Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

Według większości ankietowanych (łącznie 56,6%), najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są żony i dzieci. Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 70% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż. Na podstawie powyżej przedstawionych danych rysuje się zatem modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcą przemocy jest mąż, a ofiarami jego żona, a także dzieci.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z problemem przemocy w rodzinie. Uzyskane opinie prezentuje poniższy wykres.

Wykres 6. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

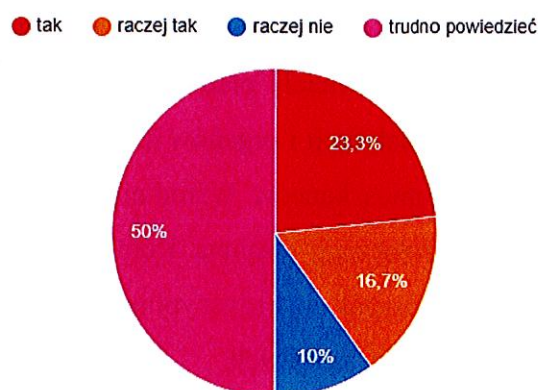

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oceniając podejmowane w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie, łącznie 53,3% ankietowanych stwierdziło, że są one dobre lub bardzo dobre. Kolejne 10% respondentów uznało je za dostateczne, a negatywną opinię na ten temat przedstawiło 0,3% badanych. Jednocześnie 33,3 ankietowanych nie zajęło stanowiska w tej sprawie.

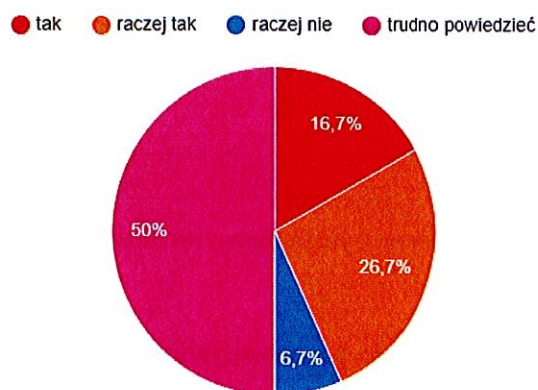
Odpowiadając na ostatnie pytania, ankietowani oceniali ofertę pomocy świadczonej ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Wypowiadając się na temat oferty wsparcia udzielanego ofiarom przemocy, łącznie 40% badanych uznało że jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca. Odmiennego zdania było w sumie 10% ankietowanych, a równo 50 % respondentów nie sprecyzowało swojego stanowiska w tej sprawie. Podobny rozkład odpowiedzi był w przypadku oceny oferty pomocy świadczonej sprawcom przemocy w rodzinie. W sumie 43,4% badanych

odpowiedziało, iż jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca, przeciwny pogląd wyraziło łącznie 6,7% respondentów, a aż 50% ankietowanych nie miało zdania.

2.3. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH

Obraz zjawiska agresji i przemocy uzyskany dzięki badaniom ankietowym przeprowadzonym wśród przedstawicieli placówek oświatowych i środowiska lokalnego dopełniają dane pochodzące z instytucji i organów działających w gminie bądź obejmujących swoim zasięgiem działania jej mieszkańców. Wśród nich szczególną uwagę należy zwrócić na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policję oraz kuratorów sądowych.

W latach 2016-2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim wspierał rodziny z powodu przemocy domowej i udzielał wsparcia rodzinom dotkniętym alkoholizmem, który to problem niejednokrotnie prowadzi do wystąpienia tego pierwszego zjawiska. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2016-2018 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie i alkoholizmu

powód przyznania pomocy	2016		2017		2018	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
przemoc w rodzinie	4	18	5	18	2	4
alkoholizm	44	92	33	69	23	55

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Ważną funkcję w procesie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie pełnią także Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Wodny Świat” oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Grupy robocze ds. Przeciwdziałania Przemocy na przestrzeni ostatnich 3 lat spotkały się 122 razy z czego w roku 2016- 38 razy, w 2017- 41 razy a w 2018 roku- 43 razy. W tym okresie założono łącznie 26 Niebieskich Kart.

Istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie odgrywają również Policja i kuratorzy sądowi. W 2018 roku Posterunek Policji w Ustroniu Morskim przeprowadził 1 postępowanie przygotowawcze w związku ze znęcaniem się fizycznym i psychicznym nad osobą najbliższą. Z uwagi na zgon osoby podejrzewanej o sprawstwo przemocy śledztwo umorzono.

2.4. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy w rodzinie określa się instytucje i organizacje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swoim zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców ww. zjawiska. Poniższa tabela zawiera wykaz tego rodzaju podmiotów świadczących wsparcie ludności gminy Ustronie Morskie.

Tabela 3. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w gminie

lp.	nazwa jednostki
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim
2.	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu Morskim
3.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
4.	Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu
6.	Komisariat Policji w Ustroniu Morskim
7.	Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu
8.	Sąd Rejonowy (Wydział Rodzinny i Nieletnich) w Kołobrzegu

Dane Urzędu Gminy Ustronie Morskie.

3. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Cel główny, wyznaczony w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2020-2024, jest następujący:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Ustronie Morskie, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych oraz działań.

Cel operacyjny 1.:

Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Działania do celu operacyjnego 1.:

- Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.
- Kontynuowanie działalności Świetlicy opiekuńczo-wychowawczej „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim.
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

Cel operacyjny 2.:

Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 2.:

- Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie, m.in. poprzez organizowanie prelekcji i pogadanek oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno-

informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.

- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, np. z udziałem przedstawicieli Policji i specjalistów.
- Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.

Cel operacyjny 3.:

Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 3.:

- Monitorowanie przemocy w rodzinie w gminie; włączanie w tę działalność społeczności lokalnej.
- Kontynuowanie działalności zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlicy opiekuńczo-wychowawczej „Wodny Świat”, ośrodków wsparcia, Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.
- U powszechnianie procedury „Niebieskiej Karty”.

4. REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2020-2024 mają charakter ciągły.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, placówki oświatowo-wychowawcze szczebla oraz placówki wsparcia dziennego (Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim).

Partnerami w realizacji działań są z kolei: placówki służby zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki wsparcia, specjaliści, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, kościół i społeczność lokalna.

Źródłami finansowania działań będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Do oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych poradnictwem oraz liczba porad,
- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej i informacyjnej i szkoleniowej,
- liczba rodzin objętych pomocą terapeutyczną i prawną,
- liczba dzieci objętych pomocą w ramach placówki wsparcia dziennego,
- liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Przewodniczący Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przedstawia je Wójtowi i Radzie Gminy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Rodzaje przemocy.....	s. 4
Tabela 2. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2016-2018 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie i alkoholizmu.....	s. 13
Tabela 3. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w gminie	s. 14

Wykresy:

Wykres 1. Czy przemoc w rodzinie jest dużym problemem społecznym?	s. 9
Wykres 2. Znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie	s. 9
Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie w gminie.....	s. 10
Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w gminie?	s. 10
Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?	s. 11
Wykres 6. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?.....	s. 11
Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?	s. 12
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca?.....	s. 12
